

Bilaga 2. Summering av elevintervjuer

Effekter av lärarbyten

I granskningen har 17 elever i olika årskurser intervjuats. I elevintervjuerna kring lärarbyten framkommer synpunkter inom områden som undervisningens innehåll och kvalitet, organisation och struktur, bemötande och relationer, bedömning och betygssättning och kommunikation och information.

Undervisningens innehåll och kvalitet

På en skola med hög personalomsättning beskriver intervjuade elever många lärarbyten och hur det påverkat undervisningen. Särskilt svenskämnet upplevs ha blivit drabbat och eleverna upplevde också att bytet påverkade hur det gick på nationella proven för många elever. Eleverna beskriver samtidigt att det finns många saker som är bra med skolan som att lärarna bryr sig om eleverna och är duktiga på att lära ut. Även på annan skola med lägre läraromsättning signalerar en del elever bristande kontinuitet vid byten då de uttrycker att de fått göra om samma saker igen.

Några elever beskriver hur nya läraren gör tester av kunskaperna eller går tillbaka lite för att veta vad eleverna kan. På en skola med hög läraromsättning beskriver intervjuade elever att långtidsvikarien inte vet vad de ska göra så det blir mycket film ”meningslösa presentationer”. Elever på samtliga skolor menar att om en planering finns för vikarien eller den nya läraren så fungerar det bättre. När överlämningen av information fungerat eller om den nya läraren är känd för eleverna så flyter det på bättre. Några elever lyfter att tidpunkt för byten spelat roll och ger exempel på byten över sommaren som har fungerat bra då föregående lärare avslutat allt för årskursen. I flera intervjuer så lyfter eleverna att ibland kan ett lärarbyte vara bra och ibland dåligt och ger även exempel där lärarbyten inneburit att undervisningen blivit bättre. Några elever reflekterar kring kvaliteten i undervisningen och lärarnas utbildning. Många elever beskriver generellt positiva aspekter kring undervisningen som att lärarna är bra, förklarar så man förstår, att de bryr sig och att lärarna frågar så att alla hänger med.

Organisation och strukturer

En stor del av eleverna uttrycker att om lärarbytet blir bra eller dåligt beror mycket på personen. Arbetar de helt olika med olika strukturer eller om det är avsaknad av tydlig struktur och regler, kan det bli utmanande. På en skola beskriver eleverna hur strukturen gör att de känner igen sig efter lärarbyte. Flertalet intervjuade elever ger exempel på när det inte finns studiero och att eleverna testat gränser vilket kan leda till stök i klassrummet. Somliga elever säger att de vet att det finns en läsårsplan för vad man ska göra under året och flera elever lyfter att det är viktigt med framförhållning i planeringen.

Bemötande och relationer

Eleverna uttrycker att relationerna är viktiga för dem. De elever som har haft många lärarbyten (särskilt inom samma ämne) uttrycker att de efter ett tag förlorar tilliten till läraren när relationerna går förlorade och att det kan kännas som man börjar om. ”Byter man lärare flera gånger så rasar tilliten och då är det jobbigt hela tiden”. Någon elev beskriver att om den inte känner läraren vågar den inte säga allt till lärare, litar inte på den. En del elever pratar om respekt, respekt mot eleverna och mot lärare. Lärarens engagemang lyfts också av några elever.

Bedömning och betygssättning

En del elever uttryckte oro för betygen när de har ny lärare. ” Hur vet läraren vad jag kan? Den känner mig inte och att de får börja om för att läraren ska se deras kunskap.” Några elever uttrycker sin oro för betygen om de har vikarie. ”Ordinarie lärare ska sätta betygen men den är ju inte här...” Någon elev lyfter att proven sett annorlunda ut vid lärarbyten och att det därmed är svårare att förbereda sig. En elev beskriver också att lärarna har haft olika intressen som avspeglas i lektionerna, till exempel att en lärare gillar dans och hade mer danspass medan den nya läraren gillar friluftsliv så det blir mer av det och att någon lärare gillade att arbeta med läsförståelse och det blev mer av det då.

Kommunikation och information

När det gäller förberedelser inför lärarbytet så uttrycker flera elever att de önskar få veta i god tid. Flera elever ger exempel på situationer då de inte känt till lärarbyten förrän mycket kort tid innan. Vissa elever uttrycker att de brukar bli informerade. Flera elever uttrycker att det också är viktigt att eleverna vet vad de ska arbeta med längre fram. Några elever har träffat den nya läraren i förväg. En del elever lyfter att det är lättare om läraren redan jobbar på skolan och är ”känd”. Somliga elever behöver mer förberedelse än andra inför lärarbyte.

Övergångsarbete – stöd i förberedelser i samband med lärarbytet:

- Eleverna efterlyser en bra överlämning till läraren om eleverna och vad de har läst för att slippa börja om vid ett lärarbyte.
- Eleverna önskar bli förberedda i god tid, inte bara att det plötsligt kommer en ny lärare.
- Det är viktigt för elever att veta vad som ska hända i ämnet längre fram, planering.
- Förberedelser som att prata om bemötande.
- Känna igen sig i metoder och strukturer. ”Önskar att den nya läraren ska arbeta som den gamla. Då behöver man inte bli förberedd.”
- Somliga kanske hade behövt mer förberedelse än andra.
- Nya läraren kom på besök, provade att vara med barnen, lära känna dem lite innan. Lättare när läraren jobbar på samma skola. Om det är helt ny person brukar vi inte träffa den.
- Bra studievägledare och annan personal som man kan prata med.